

URAKAT KÜLÖNÖSEN ÉRDEKLŐ CZIKKEK, KERTÉSZ és EISERT

Pesten, Dorottya-utca, 2. sz., a „magyar király” című szállodával szemközt.

Dohányvágó-gép.

Hosszú kísérletek után, sikerült egy dohányvágót szerkesztetni, mely tökéletesen vasból készült s melynek kezelhetünk hogy minden igénynek megfelel. A dohányt ezen gép segítségével 15-20 másodperc alatt, vagy magyarmódon közölközre vágható. Darabja 13 ft 50 kr.

Törökdohányszelence. Kisebbe florentini barna bronce-ból, belsője köedényből s oly előkészítéssel ellátva, hogy a dohány nedvességét fokát tetszés szerinti szabályozni lehet. Dar. 3 ft 30 kr.

Narguillierek. A jelenleg oly annyira kedvelt keleti dohányszelencék, melyeknek a füst vízen hatván keresztül, tökéletesen lehűtetik, hosszú hajlékony szárral, kisebbek agyagpipával 2 ft 25 kr, tajtipipával cigarettékben használhatók 3 ft 50 kr, nagyobbak 4 ft 50 kr, 5 ft 50 kr, 6 ft 50 kr, nagyok és díszesek 9 ft.

Dohányzó-készletek.

Egyetemes készlet, hollandiának tajtipipát, három szivar- és egy cigarett-zsopókat tartalmazó, díszes börtökben, darabja 3 ft 60 kr.

Dohányzó-szekrények, díszes fából s még gazdagabban és sok-félekben felszerelve, ajándékokhoz különösen alkalmasok, 4 ft 81 kr, 7 ft 50 kr, 8 ft 75. Cigaretté-készlet, kisebb és nagyobb tajtipipákat, dohány- tartót, gyufaszert, kanecset és szivarpapirt tartalmazó kiszerű díszes tokban 4 ft 50 kr.

Mobile-gyújtószar, egy szivarszopókat, kanecset és gyufákat tartalmazó kis szebeli tok 1 ft 50 kr.

Törökdohányzó-készletek.

utrá és kiránduláshoz. — Kis tajt-csibukot széjjel rakható megfűszárt, két szivarszopót és dohánytartót tartalmazó tokban 4 ft.

Nagy tajt-csibukot, széjjel rakható megfűszárt, cigarett-zsopókat és dohány-tartót tartalmazó tokban 6 ft 30 kr.

Szintén ilyen széjjelrakható fekete szárral 7 ft.

Kis törökdohány-készlet, kuppacos agyagcsibukot, szivar-zsopókat, cigarett-feltevőt, és dohánytartót tartalmazó kis börtökben 2 ft 20 kr.

Dohányzó sétatobok. csibukozár gyanánt használhatók, különféle kiállításuk 2 ft 70 kr, 3 ft 60 kr, 4 ft 50 kr, 5 ft 40 kr, 10 ft.

Legjobb zsebbeli gyufatartók. Pakfongból, szilárdan készülv, minden egyes darab csögnikkel ellátva, a legusgyóbb szelben is használhatók.

1. szám, rövid kanecsezal ellátva, 85 kr.
2. sz. kanecsezal és szivarszopóval 1 ft 25 kr.
3. sz. hosszabb kanecsezal és szivarszopóval 1 ft 50 kr.
4. szám. gyertyáskával 1 ft 50 kr.

Angol szivartárák sárga patent-bőrből készülv, vállba akasztható szíjjal, utrá és kiránduláshoz igen alkalmasok, 25 darab 3 ft 30 kr, 50 darab 4 ft 40 kr és 75 darab 5 ft. Szintén ilyen különféle nagyságú szivartárák 1 ft 50 krtól 4 ftig.

Zsebbeli szerszámok. igen csinosak, kenyér- és tollvágó késeket, ollókat, körömtesztőt, fogvájót, fülkanálkat sat. tartalmazók, szaruba 2 ft, 2 ft 60 kr, teknohéka héjba 2 ft 50 kr, 3 ft 40 kr, 4 ft és 4 ft 50 kr, gyöngyháza foglaira 2 ft 60 kr és 2 ft 50 kr.

A jelenleg oly olso postal vitélber lehetőséggé tevén, a kívánt tárgyakat gyorsan, csekély költség és utánvét mellett elküldhetni, igyekedezünk oda irányul, levelbeli megfizásoknál, a belénk helyezett bizalmat, a rendelvények gyors és pontos eszközése által megérdemeln. Meg nem felelő tárgyak visszaküldetők.

Kitünő Lefauchaux-revolverek.

Marok-revolverek simák és vésettek 10 főtől 20 ftig. Mignon-eszebbeli revolverok simák 15 ft. Sima jók-sziményű revolverok 7 mm, 17 fr, 9 mm, 18 ft, 12 mm, 20 ft. Szintén ilyenek, minden egyes alkatrészük csavárosított acérból, minden egyes darab pontosan belőve s csögnikkel ellátva, 7 mm, 24 ft 50 kr, 9 mm, 26 ft, 12 mm, 27 ft 50 kr. Finomabb kiállításuk, szép vésesekkel, arany és ezüst berakattal, óbenfa, elefántcsont agyakkal sat. 28 ft-től 50 ftig. 10- és 12-lövetű revolverok, különböző kiállításuk 40 főtől 60 ftig. Zsebbeli pisztolyok egyesűvek párja 2 főtől 10 ftig. Későbűvek 5 ft 60 krtól 15 ftig.

Lefauchaux Percussiók egy-csővű két-csővű

42 főtől 100 ftig 7 ft 50 krtól 18 ftig 13 ft 50 krtól 60 ftig

vadászgyerekek dús választékban.

Flobert-féle szoba-pisztolyok és puskák.

A lövésnél nem durranván, szintűgy a szobában mint a szabadban, igen kellemes mulatsággal párosult gyakoroláshoz a csavárosított acérból, minden egyes darab pontosan belőve s csögnikkel ellátva, 7 mm, 24 ft 50 kr, 9 mm, 26 ft, 12 mm, 27 ft 50 kr.

Puskák madarakra is használhatók, 6 mm, 19 ft, 9 mm, 21 ft.

Töltények száza 6 mm golyóval 85 kr, 9 mm golyóval 2 ft 85 kr, 6 mm, söréttel 3 ft, 9 mm, söréttel 5 ft 50 kr.

Vasból készült csőtáblák, töltéshöz moszárral és kiugró bohóccsal, dbja 9 ft 90 kr.

Védőgyűrűk, vagyis az ugynevezett „életmentők a mellényzsebben”, melyek megtámadtatás esetében igen hatékonyak, mindig magánál hordható védőgyűrűk képmek, tötött vasból 65 kr, acérből 1 ft 50 kr, díszesebbek börtökben 1 ft 60 kr.

Francia órák minden kíváncstos órában éles, csengő hangon ébreszt, ügyes alakjánál fogva pedig útközben is használható. Darabja 6 ft 50.

Kerti feksendők (angol patent), bármily viaszénnel minden további előkészületek nélkül használható, egyszerű használati módjuk s erős hatásaikkal fogva meglepők. Kiseb bek 10 ft, 80 kr, nagyobbak 16 ft 50 kr.

Rugany eső-öltönyök kicsiny közép nagyok

10 ft 75 12 ft 50 13 ft 60

15 ft 50 18 ft 25 19 ft 50

16 ft 85 19 ft 60

16 ft 85 19 ft 60

Lovagló s keszítő köpenyek újjakkal és batist-bélléssel 15 ft, 19 ft.

Zsebbeli pénztárca (angol patent), sárga patentbőrből, szilárdan készülv, apró és papírpenzre használható 2 ft.

Angol nadrágtartó sárga patentbőrből, minden varrás nélkül, s enélő fogya igen tartósan készülv 2 ft 30 kr.

Gazdasági lámpások tőrés és tűz ellen mentesek, olaj-lámpákkal, kicsinyek 1 ft 90 kr, közepesűvek 2 ft 65 kr, nagyok 3 ft 40 kr.

Kitünő látcső közép nagyságú, 3 kivonással, külseje chagrin-bőrből foglaira, kirándulásokhoz és utrá igen ajánlandó, darabja 7 ft 50 kr.

Pest, augusztus 22-én 1869.

Előfizetési feltételek: A Vasárnapi Ujság és Politika Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft. Csupan Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. — Fél évre 3 ft. — Csupan Politika Ujdonságok: Egész évre 5 ft. — Fél évre 2 ft. 50 kr.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politika Ujdonságokk illetőleg: Egy négyzser hasábozott pett sor vagy annak helye egyszeri ígtatásnál 10 krba, háromszori vagy többszori ígtatásnál csak 7 krba számítatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad Beesen: Oppelk Alajos, Wollzeile Nro. 22. és Haasenstejn és Vogler Wollzeile Nro. 3. — Bélyeg-díj külön minden ígtatás után 30 krajczár.

Kenessey Albert.

A nemzet élete s emelkedése annál biztosabb, az alap, melyen nyugszik, annál szélesebb s ingatlanabb, minél több oldalára az összes emberi létnek s működésnek terjed ki tevékenysége, minél több utja a nagyságnak és dicsőségnek van előtte nyitva, s ha semmi sincs, a miben járatlan, a mire képtelen volna. Természetes, hogy a helyzet, fekvés, körülmények, viszonyok, történelmi fejlődés stb. sokképen korlátozzák az egyes nemzeteket, s nincs, a legfejlettebbek közt is, egy is, mely minden irányban fentarthatná elsőségét; legszerencsésebb, leghatalmasabb, melynek minél több oldalra terjed ki tevékenysége, s mely az általa elfoglalt tért a legnagyobb erélyűl állja meg.

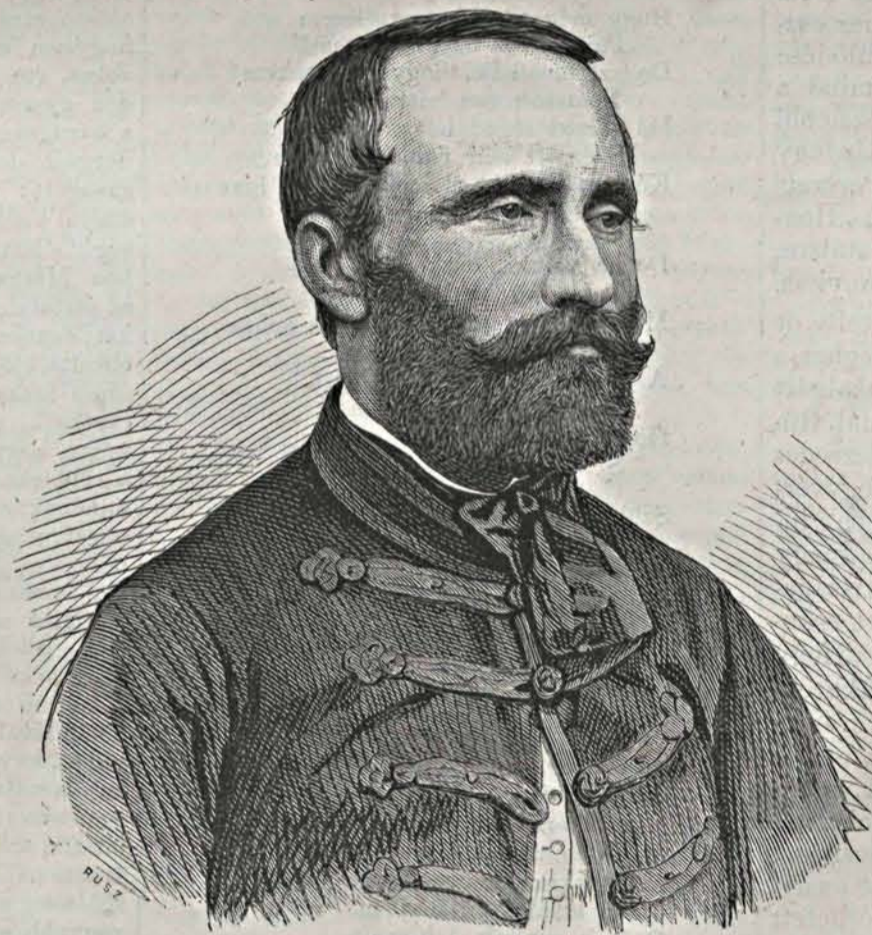
Hazánk, virágzásának ama rövid korszaka óta, mindön nagyságának „három tengerpart virányi vetettek határfalat”, soha sem látszott arra hivatva lenni, hogy hatalmának emeltyüi közé amaz ingatag elemet, a tengert is bevchesse, mely egykor Hollandnak, Spanyolországnak, Portugallnak, jelenleg Angliának oly rendkívüli nagyság s gazdagság tulajdonképi alapja lön. S mégis, midön e század közepe táján az általános politikai s nemzeti ébredés korszakában amaz emlékezetes szó megzendült: „Tengerre magyar!” önkénytelenül éreztük, hogy van egy kis magyar tengerpartunk s azt sem szabad elhanyagolnunk, azon a ponton is föl kell kerennünk nemzeti jöllétiünk és nagyságunk lehető feltételeit, azt is be kell vennünk nemzeti jövőnk számításába. Talán, ha az 1848-diki törvényeket az 1848-diki vihar nem követi, ha a dicsőben megindított reform békésen gyümölcsözhetik vala: azóta kis tengerünk ama pontján, tiszteletet parancsoló, ha nem is döntő súlyú hajórajunk lehetne s lobogóink ismeretes volna egyik tengertől a másikig...

Tény azonban, hogy mindeddig „tengeri” szerepet nem játszhattunk és nem is igen van reá egyhamar kilátásunk. S mégis ama lelkesítő szó, s az általa felkeltött moz-

galom nem maradt egészen meddő. Ha tengeri hajós egy sem vált volna is ifjaink közül, oly országnak, melynek Dunája van, nem lehet közönyös dolog, hogy fiai tanult és alkalmas hajósokká képztessenek. A Duna, az európai kereskedelem egyik fő vonala, Közép-Európának a kelettel természetes összekötője, földrésziünk egyik leghatalmasb életere, — s e folyónak épen legszebb, legerőteljesb része esik hazánkra. A dunagőzhajózás Széchenyi István legnagyobb szerü s legtermékenyebb eszméi közé tartozik, s azon magasság, melyre a dunagőzhajózás

hajóinkon csak azóta találkoznunk (bár, fájdalom, még most is csaknem kivételkép) magyar kapitányokkal, mióta ifjainkat ama szótat a „Tengerre” hivta.

Azon ifjak közt, kik ama tengerre hívó szótat akkor megértették s később is a választott pályához híven megmaradva, a magyar hajókázás terén oly kevés számú tekintélyek közé sorozhatók, egyik első helyet foglalja el azon jeles férü, kinek arczképét ezennel bemutatjuk olvasóinknak: Kenessey Albert, volt hajós-kapitány, s mos, a m. kir. közlekedési miniszteriumban a hat

KENESSEY ALBERT.

józási ügyek előadója. Kenessey Albert 1828-ban, február 4-dikén született, Tolna-megyé Gerjen községében, hol akkor atyja, Benő, falusi jegyző hivatalt viselt. Szülőinek számos gyermek nevelése gondjaival kellett küzdeniök, könnyítősökre szolgált, hogy a kis Albertet atyja nővére már három éves korában magához vette, s előbb mint özvegy, később mint Bencsik István csajági ref. lelkes neje, a kis Albert nevelésére gondjait szeretettel viselte s magok gyermektelenül maradván, őt egészen örökbe fogadták, s előbb a gyönki gymnasiumba, majd 1839 őszén a pápai főiskolába küldték, hol az u. n. humaniorákat és a két bölcsészeti tanfolyamot is kijárta. 1844—6-ig Debreczenben hallgatott még egy bölcsészeti és két jogi tanévet, s ezzel kalvinista iskolai tanulása szerencsésen be is volt fejezve.

A „Tengerre magyar!” ekkor járta be az országot. Kenessey e kiáltás egyszerre áthatotta, s rögtön erős elhatározással hajlott a pálya felé, mely most először látszott megnyilni magyar ifjaknak is. Alig várta, hogy a tanév bevégeződjék, július végével rögtön odahagyta a debreczeni iskolát, s egész szorgalommal az olasz nyelv tanulásának fektüd, tudva, hogy ez a tengerészeti iskolák tannyelve, s általában ott a magyar tengerparton nélkülözhetlen.

1846. szeptember végén Fiuméba indult.

Heckenast Gusztáv könyvkiadóhivatalában Pesten, (egyetem-utca 4-ik szám) megjelentek és minden hiteles könyvárusnál kaphatók:

Gróf Cziráky Antal.

A magyar közjog alapvonalai.

Szerző nyomán írta

Hegedűs Lajos.

Második bővített kiadás. 1869. (8-rét. 400 lap.) Fűzve 2 forint.

Egy magyar nábob.

Írta

Jókai Mór.

Regény 3 kötetben.

Harmadik kiadás.

Népszerű kiadás 38—43. (16-rét 255, 255, 253 lap) fűzve 2 ft. 40 kr.

Átvettette a „Wiener medicinische Presse” 1869. július 18-iki 29-ik számából:

Egy szó a készített borból előállított

Erősítő-italról

(Stärkungs-Trank.)

Semmiféle életrendi segélyszer sem részesített egyhamar oly általános elismerésben, mint épen az alig három hó óta ismeretes készített borból előállított erősítő-ital. Ezen erősítő-ital, közbenjárás s ajánlgatásokra nem szorulván, tulajdonságainál fogva magamagának tört utat. Hatáthatóságai mindazon esetekben, hol test-s idegyengeség, emésztési bajok, a gyomor elnyálkósodás minden nemei, gyomorgyengeség, a belek ernyedségének eltávolításával; továbbá jobb tápanyag elkészítése s egyáltalában az egész szervezet erőtéréséről van szó, mint már számtalan esetek bizonyították — a leghívebben igazoltatik, s még szakavatottak is, ezen erősítő-italt fenntebb érintett bajokban, mint megbízható erősítő segélyszerül ismerik el mindkét nem-s korbeli gyógyítására. 592 (1)

1869. szeptember 1-jén nyereményhuzása az 1864-diki osztrák sorsjegyeknek.

20-ad részvényjegyek, érvényes minden huzásra egész 1918-dik évig,

darabja	8 forint
9 darab	70 „
20 darab	155 „
egész részletjegyek 12 óra érvényesek darabja	14 „
fél részletjegyek 12 óra érvényesek darabja	7 „

Rothschild & Comp. Wien, Postgasse, Nr. 14.

ról, a Blumenau jóval innen fekvő kápolnához siettek istoni tisztelői.

Délelőtti tizenegy órakor érkezünk Blumenauba, mely mindössze, néhány, részint fa, részint téglából épült házból áll.

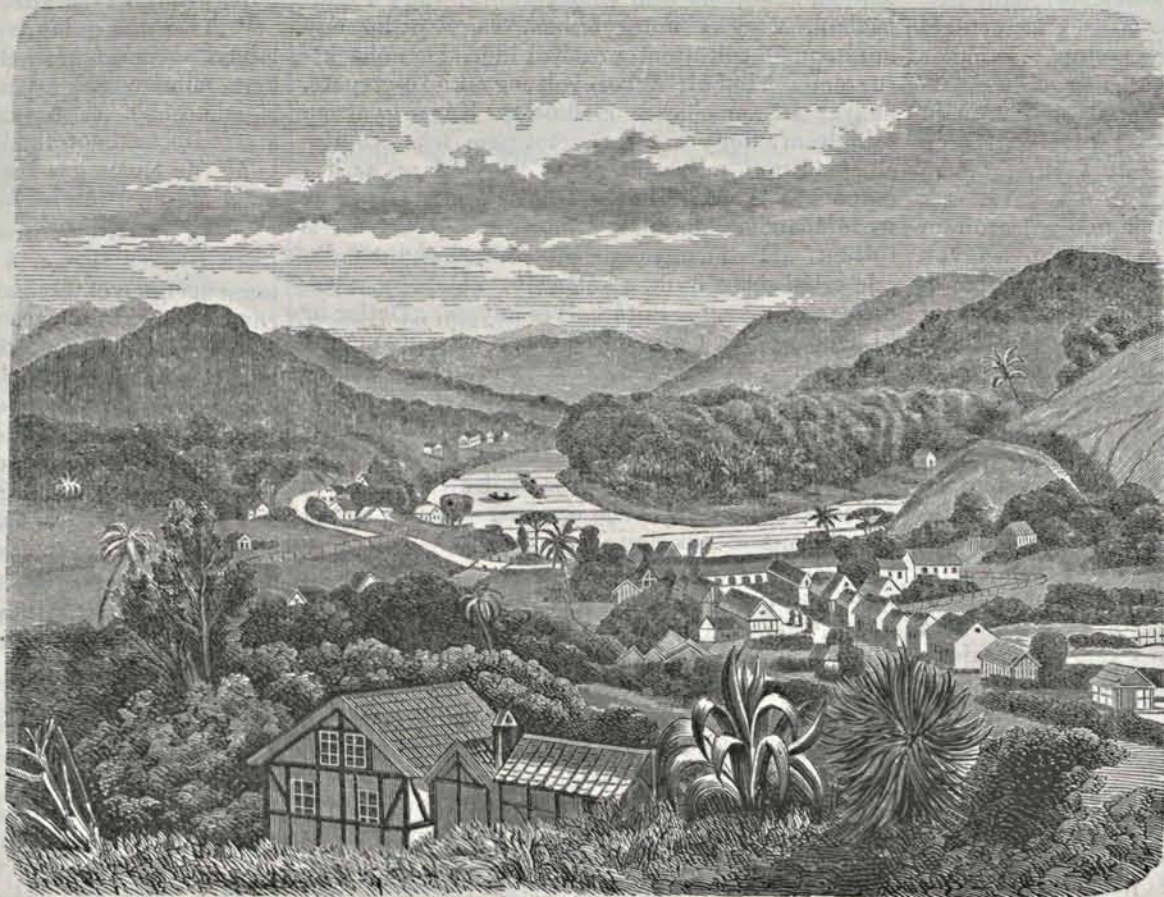
Ez csak is a szoros értelemben vett Blumenau, az ugynevezett városhely, — maga a gyarmat azonban, melynek nagyobb része még ki nem irtott őserdőkből áll, az Itajahy folyam mindkét oldalán, valamint a Rio Testo és Rio Benedicto mellékfolyók partjain, több négyszög mérföldnyi területtel.

A gyarmat alapítója a braunschweigi származású Blumenau jogtudor, ezelőtt mintegy 19 évvel telepedett meg e rengeteg erdőszegben, néhány rokona és barátjával.

A népesség, mely ma már 3000-hez közel jár, eleinte csak lassan-lassan növekedett. — 1864-ben már néhány ezer hold volt kiirtva s részben megművelve, Blumenau gyarmat városi jogot nyert, s azon kiváltságban részesült, — hogy határában rabszolgát tartani nem szabad, nehogy az által a földművelés és a munka versenyét, egyes gazdagabb rabszolgatartó birtokok gátolhassák.

Ótt ugyanis, hol sok rabszolga tartatik, a szegényebb néposztály még napszámhoz sem juthat, mivel a munkaadó gazdagabb birtokok minden dolgot rabszolgáikkal végeztenek. Ez az oka annak, hogy Braziliában a napszám aránylag a többi amerikai országokhoz képest rendkívül olcsó, — úgy hogy például a délamerikai köztársaságokban, mint

tól örökáron, azt néhány év előtt, miután már jó része meg volt művelve, 200,000 frt-ot adta vissza, egyéb jogok közt kikötve magának élethosszig az igazgatói hivatalt 8000 frt. évi fizetéssel, s ezenkívül fenntartva magának örökjoggal néhány ezer holdat, melynek egy része már szintén meg van művelve.

Blumenau német gyarmat Dél-Braziliában.

A gyarmat fejlődése főleg 1860. óta igen nagy haladást tett, mi legfőképp dr. Blumenau érdeme, ki a közös anyagi és szellemi jólét előmozdításában fáradozott.

Az érkező gyarmatosokat mind tanácsos, mind tettel segít. A szegényebbeknek a kormány által utalványozott előleng felül, még saját ma-

néha nyáron is szindarabokat, bálákat, ünnepeket rendez; könyvtárról, hírlapokról gondoskodik, s háza valódi önzetlen vendégszeretettel mindenki-nek nyitva áll, szóval mindent elkövet az egyesek, mint a község jólléteért, s méltán a gyarmat atyjának nevezetik.

Blumenau részére a gyarmatosítás terén nyert érdemekért a 1867-iki világtalálón 12 jutalom közül 100,000 frank ítéltezt „a nép javának célszerű gyarmatosítás, földművelés és az ipar emelése általi előmozdításáért.”

Jelenleg a gyarmat már rendes helyhatósági és választási jogokkal bír, legújabbban hetilap is jelenik meg, s a népnevelés mindinkább emelkedik. A gyarmat határában már két fiés és egy leány-iskola is van.

A népesség növekedésére sok ideig gatlólag hatott azon körülmény, hogy Poroszország a kivándorlók elé különféle akadályokat gördített, melyeken azonban pár év előtt szerződésileg segítve lón, s a gyarmatban porosz konzulság is állítottatott fel. A jelenlegi porosz konzul dr. Blumenau igen mivel s köztisztelőben álló unokaöccse.

A kereskedelem és ipar szintén kellő haladásnak örvend. A város helyen pár igen jól berendezett bolt van, mely közvetlenül Hamburgból kapja áruit. Dr. Blumenau azt is kieszközölte, hogy a gyarmatosok Hamburgig semmit sem fizetnek leveleikért, valamint saját szállítottasukért sem, egész Blumenauig.

A gyarmatosok közt sok mesterember levén, az ipar mindinkább emelkedik, úgy hogy a külkereskedelmi cikkek kivül majdnemmindent helyben el lehet készíteni.

Mi az építkezést illeti, a házak ugyan többnyire csak pálmagerendákból vannak összerakva, azonban a téglázat és a fűrészmalmok terjedni kezdvén, az építkezésbe is nagy javulás állott be. Idáig még ugyan alig van két ház tiszta téglából épülve, de már több háznak legalább alapja téglából készült, a falak pedig vegyes téglából és fából.

Blumenau város, az Itajahy folyam egy nagyobb kanyarulatánál fekszik, minden oldalról kisebb-nagyobb patakokkal és forrásokkal körülvé-

géből is előlegez, ellátja őket a szükséges házi vetemény-magokkal, ültetmény-gyökerekkel, házi és mezei szerszámokkal, sőt ha épen szükséges, ruházzattal is.

Ép ily kiváló gondot fordít a társulati szellem meghonosítására. E végül lövész-, ének-, zene- és olvasó-egyletet alakított. Az esős évszakban s

ve, melyek a legfőbb ivó vizet szolgáltatják. Északi részén magánosan álló kis hegy emelkedik, melynek tetejéről a gyarmat-igazgató óceus fái büszkén tekintenek a hegy lábánál folyó Itajahyra. A kis hegy háta megett kezdődnek a rengeteg őserdők, míg a város déli oldalán, az ugynevezett kis folyó banánfák és momao fák közt kigyózik,

lapályos és szépen megművelt térségen, hol különféle ültetmények diszelenk erdők és hegycsúcsoktól környezetten. A nyugati oldalán a folyó mellett felfelé a hullámdal vidék mindinkább emelkedik, míg az utas sziklás hegycsúcsok közé jut, hol a Benedicto és Itajahy folyók vízeseinek tópa moraja halatlazik a beláthatatlan erdőszegben.

Az a hegységen túlfokvó fensíkon csak is 1867-ben sikerült felfedezni.

Blumenauban egyelőre az újonnan érkező gyarmatosok számára fából épített háza, mely ugyan félzsernek is beillt, szállásoltuk be magunkat.

A mint a több butornélküli szobára felosztott felszer ajtáját számunkra a gyarmat-igazgatói titkár kinyitotta, egy 2 öl hosszú fehér kigyó csuszott ki onnan. A titkár a kigyót agyon verte, mit dr. Blumenau igen rossz néven vett. E fekért kigyó ugyanis teljesen ártalmatlan, sőt a leghasznosabb állatok egyike, miután az, az itt nagy számban levő fehér patkányokat és varangyokat pusztítja.

A doctor által igen szívesen fogadtattunk, egyszersmind a kormány által engedélyezett előleget felvettük.

Társaságunk egy része a doctorhoz szállásolt, én pedig néhányval magammal új faház lakásunk előtt tüzet rakva, a tuának és pirólókból hatalmas paprikást készítettem, a pimentí nevű, som kicsiségű, de igen erős paprikával. Ezenkívül a doctor egy üveg bordeauxit, banánát és narancsot is küldött számunkra.

Szállásunkon nem levén semmi más butor, mint a deszkából készült magas fekvőhely, a mellettünk csörgedező kis forrás partjáról capim füvet sarlóztam. Ez volt derekaját és madraczot helyettesítendő. E sűrű fűben igen sok kigyó tartózkodik, és sarlózás közben ugyancsak óvatosan kellett lépdelnem.

Bár a capim fűből jó puha ágat készítettem magamnak, mégis ugyazólván egész éjjel a szemem se hunytam be.

Midőn kissé elszunnyadtam, a patkányok kezdtek ugrándozni rajtam keresztül, aztán az alattam levő fűben is mozgott valami, mi képzelődésemet annyira felizgató, hogy lehetetlen volt aludnom. Vagy huszszor gyertyát gyújtottam, ilyenkor egy-két patkány rohant ki a deszkák közt levő lyukakon, baráták futottak ki fű madraczomból, és a mosdók és sanducók kegyetlenül összemartak.

El is határoztam, hogy másnap mindjárt a szomszédságban levő vendába szállásolom be magam, mit meg is tettem. Első éjjel azonban ott sem nyugodhattam, mert még el sem oltottam a gyertyát, máris a földre vetett gyékényem közelében oly undorító két nagy fehér varangyot pillantottam meg, hogy azonnal hideg veríték leptet el, s nem háltam volna a földön

egész Braziliáért sem. — Gyékényemet a másik szobába vittem, s az asztal közepére terítettem. Jó darabig hallgattam, még a sipka nagyságú fehér és barna színű varangyok csappogó ugrán-

Ebedvivő leány. — (Irinyi Sándor eredeti rajza.)

dozásait a szoba talajzatán. Tudva azonban, hogy hozzám az asztalra még se ugorhatnak fel, az éj hátra levő részét nyugodtan töltém.

szu fehér, széles szalag formát vettem észre; miriád és miriád fehér hangya volt az, mint minden ízben mozgó oszlop, sietve a szoba felé. Szobánkat e vándor hangyáktól megmentendő, azok monet irányra felé tüzet raktam, mi aztán a hangyasereget a szoba ajtajától tiszteletes távolban tartá. Az utazó hangyák néha órányi hosszú mozgó oszlopot képeznek, s mindent, mit utjukban találnak, felemésztenek. Ha valamely háza bejönnek, csakis tüzzel és füsttel lehet azokat kiűzni.

Szintén igen kellemetlen fajtája e vidéken a hangyáknak a kis fekete hangya, mely gyakran rútul összecsapdosi az embert. Az ültetvények pusztítója a nagy veres hangya, és a 7-9 láb magas, 5-6 láb széles bolty rakó tanajuras vagy más néven sauva. Fészket puska-porral kell szétrobbantani, részint mert rendkívül szilárd alkotásu, részint mert ha kapavél bontják szét, a hangyák ki nem irtatnak, sőt még pusztítóbbá válnak. (Folyt. köv.)

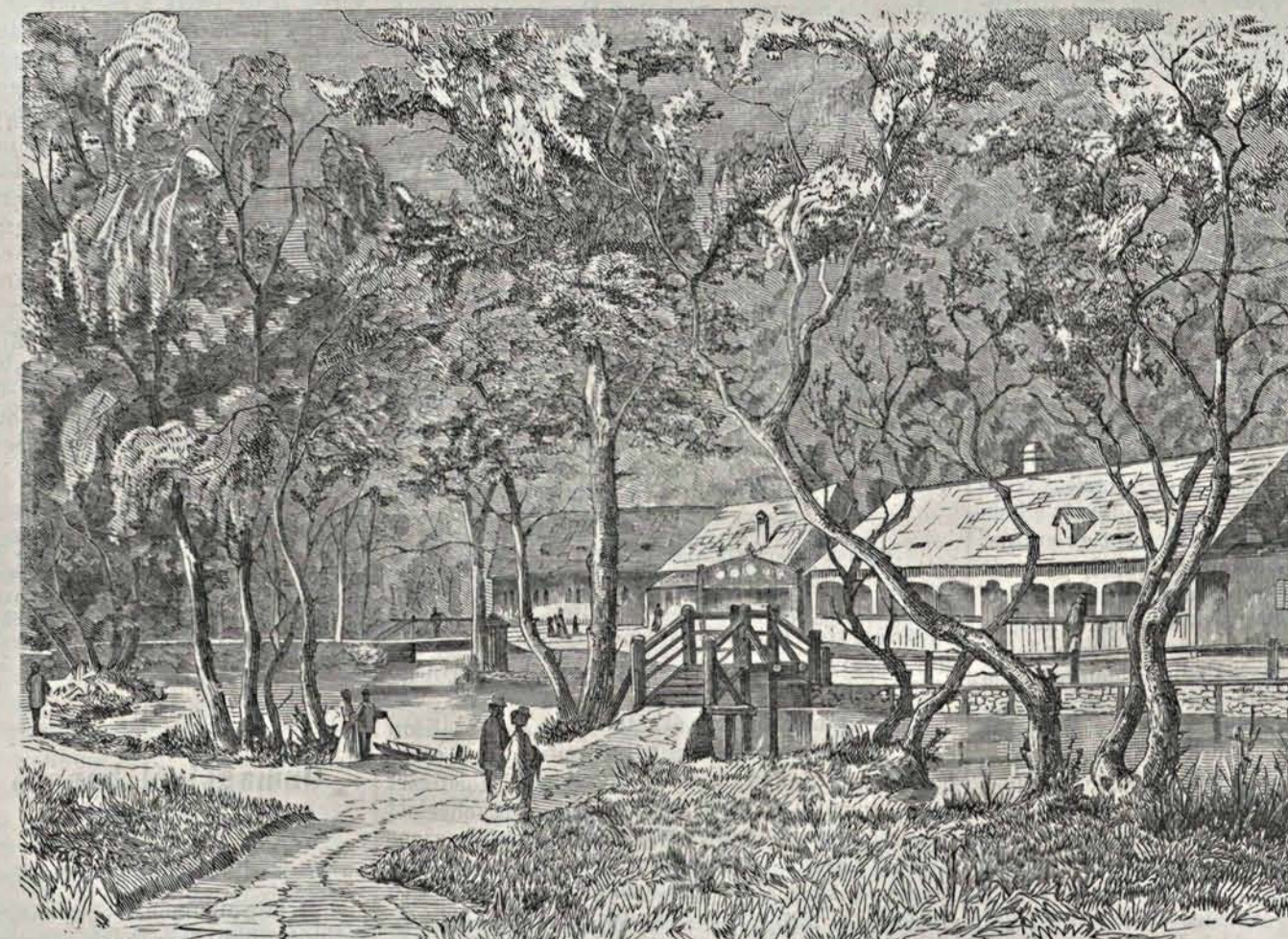
Egy szerb földmives udvara.

A szerb földmivesek háztartása és udvara egészen másképp van berendezve, mint az nálunk és Nyugat-Európában szokásos. A család alkotmánya patriarkális alapokon nyugszik s az egyes családtagok jogai szabják meg azt. Ha az atya, e természetes családfe megval, utódát a házszövetség (az ugynevezett: „zadruga“) szabadon választja meg. Ilyenkor a szövetség legderékabb és legképesebb tagját „starjesina“-nak (családfe) választják. Ha későbbben e díszes hivatalra érdemtelenné tette magát, új választást rendeznek. Ő képviseli az egész házközöséget a politikai hatóságokkal szemben, ő intézi el a villongásokat és ő vezeti a ház teendőit, melyekben az egész család részt vesz. — A felnőtt férfiak és nők a szántóföldeken és erdőben dolgoznak, a fiatalabbak barmokat őriznek s néha-néha eljárógnak iskolába is.

A starjesina rendeleteit örömet és pontosan teljesítik; ez a ház bevételeit s kiadásait igazságosan osztja a családtársak között s mind ezek, mind pedig a maga jólléte felől a leglelkismeretesebben gondoskodik.

A házszövetség egyes tagjainak jó vagy balsorsa a legszorosabb összeköttetésben áll magának az egész családnak sorsával és állapotával. Minél inkább közreműködnek szorgalmas munkáik által az egyesek a „zadruga“ jóllétére, annál nagyobb lesz igényük is a közös birtokhoz, abban az esetben, ha ki akarnának lépni a szövetségből, s annál gazdagabb örökséget hagyhatnak gyermekeikre.

A szerb házszövetség emez alaponásai egyezsersmind a szerb földmivesek háztartásának és udvarának belső és külső berendezését is meghatározza.

Borsod-tapolcai fürdő. — (Greguss János eredeti rajza.)

Másnap új szállásom sajátos tüneménynek voltam tanuja. A mint reggeli sétám után visszaérkezve, a kerten keresztül a szobába akarok menni, a kert bokrai közt már messziről egy hosz-

vészi szempontból alig lett volna többé kívánatos. Ezen munkára több állás fa, téglá, homok behordása volt szükséges; végre tehát először egy 30 öl hosszú hidat kellett készíteni; továbbá a vár kertjénél szintén egy hid készült, mely a törmelék és szemét kihordására szükségeltetett. A várból kihordott szemét és omladék több ezer szekérrug. Leszedettek továbbá sok díllőfélben levő kémény, melyek a terem boltját bőítéssel fenyegették; leszedettek elvetszelvényel az erkélyek közti folyosók utolsója, melynek consoljai letörvén, az egész folyosó díszes falai és bolthajtása ledőlésel fenyegették. Beszerestettek végre mindenemű építő szerzőmök, és megnyitatták a dévai várhegyen azon régi kőbánya, a melyből Hunyady János és Mátyás király is építettek. Szóval megtették minden előkészületek, úgy hogy tavasszal a kőfaragók a még hasznavehető köveket kijavíthassák, és az egészen megromlottakat a régiek mintája szerint újakkal cserélhessék föl. — Az ideig legfontosabb teendő a pedig: a vár minden helyiségeinek betetőzése, a lovag-terem bolthajtásának lezsedése és kijavítása után ismét helyreállítása, s mihelyt a földszinti terem kész, az első omeleti terem fölépítése.

„Az angol parlamenti tagok tudományos-sága.” Gladstone miniszternek ezen heteken jelent meg egy munkája: „Juventus mundi” cím alatt, mely a Homerus korának leírását foglalja magában.

Gladstone-nak régi kedvenc tanulmánya volt Homér, s a tudományos világban már korábban nevet szerzett magának „Homer”-jával. Érdekes, hogy a „Juventus mundi” előszava szerint ezen régebben készült munkát a szerző a közelebbi két év alatt dolgozta újra, holott tudja van, hogy épen ezen idő alatt Gladstone részint mint pártja vezér-tagja, részint mint miniszter a legnagyobb tevékenységet fejtette ki. Egy angol politikai lap megjegyzi, hogy amár korántsem várja senki egy minisztertől, hogy bokros teendő mellett még tudós vizsgálataira is időt szakítson magának, — mindamellett az irodalom és tudomány terén szerzett érdemek magokban is vetekednek a politikai dícsőséggel, — és új bizonyítékai a férfi munkaképességének.

Egy másik kitűnése az angol parlamentnek Argyll herceg, (egyszorszind a kabinet tagja), közelebből hasonlított egy munkát adott ki, melynek angolos alapossága és világossága mit sem veszített a közelebbi nagy elfoglaltság miatt a parlamentben, miniszteriumban és egyleti téren. Műve a tudományos vizsmerket pingálnak, és közelebbi években megnyílt terén mozog; — ezime: „Az ós ember, — nemely új kutatások bírálata.” Szoros vizsgálat tárgyává teszi a Darwin-féle theoriát, — s azon eredményre jut, hogy azt korántsem támogatják tényleges bizonyítékok.

(Nem tudni, ki mitől hízik.) mondja a ma-

TÁRHÁZ.

Bécsi levél a delegációról.

Bécs, augusztus hónap.

A delegációk most tartják üléseiket Bécsben, s elkeintve a közérdekű tárgyakról, melyek ott tanácskozás alá kerültek, győttör a kíváncsiság látni, mint veszi ki magát egy magyar országgyűlés Bécsben.

A magyar országgyűlés közösügyi bizottsága, — a mint a delegáció magát Bécsben is nevezi — a volt magyar udvari kancellária épületében tartja ülésezeit. Bécs azon része, hol ez az épület áll, egyike a legnevezetesebbeknek, a mennyiben a közösügyek vezérlésére hivatott közegek, többnyire itt csoportosultak össze. Az ódon császári palota mellett a „Reichskanzler” palotája áll, egy inkább belül, mint kívül díszes nagy épület, melynek ablakai épen szembe nyílnak a császári palota lakosztályaival. Ezt az épületet Mária Terézia emeltette Kaunitz gr. számára, a ki mindeható minisztere volt; megszámolatlan sok gazdátja volt azóta; a kik Ausztria kormányának élén álltak, a mint meghívták a kormányra, s a mint rendszerük bukásával elbocsáttattak, úgy sétáltak be — és ki e palotából.

Jelenleg Beust gr. lakja, az osztrák-magyar, közös külügyminiszter s birodalmi kancellár, s itt van a külügyminiszterium is. A külügyminiszterium palotájától jobbra, az igazságügyi és rendőrségi miniszterium székel; mellette az alsó-ausztriai helytartótanács. Tovább a börtörelvezésben az alsó-ausztriai rendek palotája, hol jelenleg az osztrák birodalmi tanács delegációja tartja ülésezeit; azután a cs. k. szabadalmazott osztrák nemzeti bank, az országos fő- és kereskedelmi törvényszék stb. Mindenütt kék, fekete vagy sárga frakkos portások állnak, szőrnélküli kedélyes pófával, aranyos, ezüstös poszmantokkal.

A nemzeti bank épületénél balra térünk, s benn vagyunk a magyar részben, a hol a hajdani erdélyi és magyar kancelláriák épületei állnak. Kezdjük így félregyüttől otthon éreznünk magunkat, itt már torzország szakált viselnek a portások, színösor attól, sarkantus eszímát, s ha magyarul szólunk hozzájuk — nem felőlük hogy „Was?”

Itt is szól a nóta régi dalról, régi dícsőségről. Minő borzadalmas respectussal lépte át hajdan a magyar ezt a küszöböt! Minő más idők voltak azok, a mikor még ide jöttünk Bécsbe, Erdélyből s Magyarországból igazságot keresni! A sürgő-forgó hivatalnokok legiója, mely Magyarországot s Erdélyt összes érdeket képviselte, — s kezében tartotta azokat, hogy rendelkezék fölöttök, fel-tlenül; — a magyar s erdélyi kancellár, kik a fejedelem tanácsának tagjai voltak, hogy Magyarországot s Erdély részéről is reá mondják az igent arra, a mit a bécsi német miniszterek végeztek — eltűntek. Oly kellemes a visszaemlékezés ezen institúció halálára. A nagy terem most majdnem üresen állnak. Festicus György gr. helyező el azokban miniszteriumát, minden fogalmazónak két

gyar példabeszéd, de azt sem, hogy minő életmód és táplálkozás hosszabbítja meg az életet. Ime Camoux Hannibal, ki 121 éves korában halt meg, sok bort ivott s igen kövér ételeket evett; Palotiman sebész, ki 140 éves lón, s a halálát megelőző napon nagy ügyességgel végezhett egy rákfene operációt, mindennap lerészegedett. A 155 éves korában elhalt Obst asszony naponta megivott két üveg pálinkát. Az iszásokok tehát jó soká élnek. Spicer Eleonora 121 évét élt és egész életében szeszest italt nem ivott. Grandez 126 évét élt és soha bort nem ivott. Effingham Jean 144 éves korában halt meg s szeszest italt soha sem iszalt. Guiquard Dénes 123 évét élt és földalatti konyhában lakott. A 146 évét élt Drahekember afrikai kalozok által elfogtatván, 15 évig rabszolgá volt egy kegyetlen ur mellett. Lafitte János ifjúságtól kezdve végéig telen-nyáron egyszerű kétszer megfürdött hideg vízben és 136 évét élt. A 137 éves korában meghalt Causeur J. sok tejet ivott, Utegro J. 146 évét élt és csupán tengeri lisztből és káposztából lakott jól mindennap. Parr Tamás 152 évét és 9 hónapot élt, 101 éves korában elcsábított egy fiatal leányt, kitől gyermeke is volt. Egész életét át kenyer, sajt, tej és turvált élt. Zortan Péter, ki 185 évét élt, csak hüvelyes veteményekkel táplálkozott. — Nincs tehát az az életmód, melyről határozottan el lehetne mondani, hogy meghosszabbítja az emberi életet.

hogya nagyon törülgetnek az ő budgetjében, — hát lesz belőle egy nagy smarn, s ő leköszön.

Az elnöki szék körül körben számos kényelmes karszék áll; számos mondom, mert a kormány néha igen szép számban jelenik meg; miután a közös miniszterek nem tudnak magyarul, mindnyáján hoznak két, három „kormány-képviselőt,” — s ezenkívül a fontosabb üléseknek megjelenik a magyar kormány is, névszerint Lönyay, Andrásey gróf stb.

Most épen érdekes vita foly — a külpolitika felett. Azt hinnék, hogy most miután az országos ellenzék nincs képviselve a delegációban — nincs is ott oppositio. Amde ott van Zsedényi Eduárd, a ki hatalmasan opponál. Érdekesen beszél, gúnosolva Beust gr. külügyi politikáját, kijelenti, hogy római eljárásán kívül — nincs meglegedve semmivel. Beust gr. egy ideig feszülten figyel. Hallja, hogy a „vörös-könyvről,” politikáról, van szó, hall egyes hangokat „Róma, Franciaország, Amerika,” — felkél benne a kíváncsiság, egy magas, már ósbo ve gyűlöll alak közeledik felénk, jellemző osztrák-német vonásokkal. Oly ismerősnek tűnt fel előttem ez az arcz, mintha számtalanszor láttam volna arczképet valahol. Ismerőseim figyelmeztettek, hogy ez Schmerling. Perszo, hogy ez az arcz ismeretes volt előttem, hánszor láttam a — „Bolond Miskában” s az, „Üstökösben.” Hanem korosabbnak tűnt föl, mint a minónok ugy emléltben megal-kottam magamnak. A mint elment közelünkben, egykedvűleg nézte meg a teljes magyar diszben pompázó kapust s a táblát, mely magyarul a delegáció mai üléseit hirdeti. Vajjon mit gondolt magában az egykor mindenható államminiszter, a ki oly emlékezetes előszeretettel viseltetik irántunk, hogy még Pestre sem akart lejönni, mikor a mult évben leküldte az osztrák delegáció, megfeszített minket azon élvezettől, hogy összehason-lítsuk beceses személyét azon képekkel, melyek segélyével — hála éleztalpaínknak — oly ismeretes egyéniség lett Magyarországon.

Különb, nehogy gyanu férjen a magyar delegációhoz, megjegyzem, hogy Ritter von Schmerlingnek ez a rendes utja mindennap, mikor iródjába megy, az Ober Landes-Gerichtbe, melynek ő rendszerének bukása óta — elnöke. Nemsokára elérkezve a delegáció ülésének ideje, — felmentem az ülésterembe.

A tanácskozás egy szép, világos, nagy teremben folyt. E terem két kisebb szobából alakították át, az az évi ülésesekre. Két részre van osztva, a delegáltak s a hallgatóság számára. Hallgatóság is elég szép számmal jelent meg. A falakat három szép nagy gobelin ékesíti, s ezenkívül egy óra, mely néha a szónok beszéde közben sans gene, el kezd ütni, — emlékeztetvén a szónokot, hogy már eleget beszélt, s a tagokat, hogy itt az ebéd ideje.

A nagyterembe kisebb terem nyílnak, melybe érdekes személyek vonulnak ki néha. — Beust gróf rendszeren ott künn mondja el, a mit benn nem mondhat el, mert itt magyarul kellene beszélnie, és Kuhn b. dotto ott künn ijesztgeti a delegáltakat,

Melléklet a Vasárnapi Ujság 34-ik számához 1869. aug. 22.

Irodalom és művészet.

— (Szereme Bertalan) nagyérdemű Naplójának 4—5. kettős füzetet megjelent Ráth Mór kiadásában, s ezzel az „összegyűjtött” munkák két első kötetét képező napló be van fejezve. Minél tovább, mind érdekes s érdekes tárgyakkal találjuk meg. Ez utóbbi füzetekben a politika, az emigráció ügyei, s Szemerem egy fontos magán-vallálata, mely azonban hazafias czállal volt összekötve, magyar borizlete, szerepelnek kiválóan. Sajnos, hogy e napló az 1862. év kezdetével megszakad. Az olvasó a nyert élvezet és tanúság után egy mely sohajjal fogja letenni kezéből s félbeszakadt művet, mert eszébe fog jutni: hogy ettől kezdve már borulni kezdett a száműzött kedélyvilága és értelmi látvátára, s 6 megtört lélekkel — csak halni jöhetett vissza szeretet, féltett, imádott hazájába. — Ugy halljuk a közönség nagy részével fogadta e kiadást s az elsőbb füzetekből már kevés példány van fenn. — A jelen kettős füzet ára 2 ft.; az egész két kötetes munkáé 5 ft.

— (Benitzky Lajos életrajzára és kufisteni napló-tördelékére) hirdetéztét felhívást Kuliffay Ede, melyek szeptember végére fognak megjelenni. Az adatokat a szerkesztésnél kimult hős honvédezés legközelebbi rokonai szolgál-tatták, s a boldogult hű arczképe is fogja díszesíteni. Előfizetési díj: füze 2 ft., diszkótésben 3 ft. Határidő szept. 15-ike. Az előfizetésekk Heckenast Gusztáv kiadó-hivatalába küldendők. — A közönség bizonyosan sietni fog ez érdekes művet meg-szerzeni, annál is inkább, mert a tiszta jóvelem a dícsőülnek emlékkövére fog fordíttatni.

— (Kápolnai István „Katonai Közönyéből”) megjelent az első mutatványszám. Ajánlunk e derék szakközölőnt az olvasó közönség figyelmébe, mely nem akar a napi politika hulladékáiból táplálkozni, hanem a hadászat terén, a tudomány igényei szerint, akarja a közönséget tájékoztatni. Figyelemmel kísérni az összes európai, s szakbeli könyv- s lapirodalmat s a közönséget minden fel-merülő kérdéssel értesíteni szándékszik. Most midőn a honvédelem szervezése által a katonai dolgok iránt okvetlenül terjedni kell az érdeklődésnek, épen jókor jő e közlőny, melyet jeles szak-ferfiak fognak támogatni. Előfizetési díj: egy évre 8, félévre 4, negyedévre 2 ft., mely a „Katonai közlőny” szerkesztői és kiadói hivatalához (Pest, Magyarutca 11. sz.) küldendő.

— (Beküldött szerk.-sátéségünkhoz): 1. „Kereskedelmi levelezés, kimerítő elméleti és gyakorlati utmutatás, jó és helyes kereskedelmi levelek írására” című munka 2 kötetének I. füzetét „a közleveledről.” Irta Mechnik József. Ára 50 kr. — 2. „Az új polgári perrendtartás magyarzata a törvény eredeti szövegével.” Irta Kassay Adolf. Ára 1 ft 50 kr. Mindkettőt Kugler Adolf pesti könyvtár adta ki. — Továbbá most kaptuk meg Kovács Ferenc debreczeni tanár egy régebb meg-jelent munkáját: „Magyarország és Ausztria statisztikája, tekintettel a többi nevezetesebb európai állam jelentékenyebb elemzőtanaira.” Kiadta Debreczenben ifj. Csáthy Károly.

— (A müncheni kiállításán magyar képviselőktől) követhető művek vannak: Vagner Sándortól, Szent László, a mint a leány-rabló kúnt megtámadja; Litzemayertől két arczkép és Shakespeare „Cymbeline”-jéből a jelenet, midőn Cymbeline gyűrűjét ellopják; Benzertől „II-dik Rákóczy Ferenc elfogatása,” melyet egy angol 1700 ftrért vett meg; Munkácsy Mihálytól, „Asztalos cipészének,” „Meny-asszony-öltöztetése”; Szinyoy Páltól „Furulyázó Pan”; Orlaytól „Coriolán, midőn Róma falainál anyaválal találkozik”; s Than Mórtól az „Attila lakomájá”-nak szénrajza.

— (Izso Miklós) jeles szobrászunk, b. Orbán Balázs a Székely-föld leírója társaságában, Erdélybe, jelesen a székely földre rándult le. Izso utóbbi időben kisebb népeleti szoborműveken dolgozik, s ilyen művekhez a „vadregényes fonyvesek” honában is érdekes tanulmányokat fog gyűjthetni.

Közintézetek, egyletek.

— (A pesti állatkert) számára Egyiptomból újabb szállítmány érkezett, mely egy kairói kereskedő hozott magával, ki az igazgatóság felszólítása folytán utját Pestnek vette, s 200 darabot meghaladó gyűjteményéből a legszebbeket és érdekesebbeket kiválogatni engedte. Az állatkert szá-

mára megszerzett gyűjteményben a legkitűnőbbek: a 2—3 láb hosszú óriási gyíkok, melyek egyike az ugynevezett Monitor Niloticus (nilusi intó), 3 láb hosszú, azért nevezik így, mert a krokodil közeledt, melynek állatológ tojását föl-eszi, hangos sziszegésével elarulja. A Cleopatra név alatt ismeretes nagy mérges kigyók, mely faj azért nevezetes, mert azt tartják róla, hogy Cleopatra, Egyiptom sarv királynéja, effélével mérgezte meg magát. Szarvas viperek — mert különösen a him feltűnő szarvakat visel — melyek a legmérgeesebb kigyók közé tartoznak. Az állatkert birtokába juttattak ritka nagyságu példányok. Fekete és sárga egyiptomi skorpiók. A fókétékből csak egy példányt bir az állatkert, mert az uton, mire gazdájuk észrevette, a többi a sárgák fölötték. Egy afrikai sakál és több apróságok, melyek mind díszesen kiállítva, sz. István naptól kezdve lesznek szemlélhetőek.

— (Padován Vincze velencei tiszviselő) gazdag velencei éremgyűjteményét muzeumunknak szánta ajándékképpen. A velencei köztársaságnak csaknem teljes éremgyűjteményét fogja e szerint birni muzeumunk az eddigi, említtét isalig érdemlő, csekélység helyett.

— (Az erdélyi románok „mívelődési és irodalmi társulata”) e hó 10- és 11-dik napjain tartotta Nagy-Somkuton ez évi közgyűlését. Az elnök, Papp László semmit törvényszéki bíró, Pestről odautaztában nagy ünneplésséggel fogadtatott, s 10-kén reggel 9 órakor tartott istentisztelet után elnöki beszéddel a gyűlést megnyitotta. A két napig folyt gyűlésen több román író, Vulcan, Baricz Russ, Buda stb. tartottak felolvásokat; jelen volt továbbá egy ünneplő romániai író, Dunca Constantia is, ki az este rendezett hangversenyben tartott felolvasást. Az egyletnek 40,000 fnyi alap-tőkéje van, (tehát több, mint Kisfaludy-társaság-nak) s most új szervezést terveznek, mely szerint altagsulokat alakíttatnának vidékenkint, s ezeknek tagja lehet mindenki, ki egy forint évi járulék fizetésére kötelezi magát.

Egyház és iskola.

— (Nagy-Kanizsa) községi iskolákat állít, s eddigi iskoláit is községiékké teszi. A veszprémi püspök ugyan 30 ezer forint alapítványt ígért, s 8000 ftrtot felszerelésre, ha a város a szürkenéket állandósítja, kik nőnövöldét tartanának, de a tárgy megfontolásra kiküldött bizottmány kitéjté a felekezeti iskolák megszűntetésének szükségos voltát, és mind pénzügyi, mind a korszellem által követelt okoknál fogva a szürkenékek be nem fogadását ajánlotta. A képviselő testület a bizott-mány ajánlatát elfogadta, s a iskoláit községiékké nyilvánította, és pedig oly általános egyetértéssel, hogy a szürkenékek mellett s a községi iskolák ellon egy hang sem emelkedett.

— (Haynald kalocsai érsek) 40 ezer forintot ajánlott zárdáépítésre nagy-kanizsaiaknak, de azt a községülés nagy sőt többséggel elvetette. Ha már egyszer nevelési czéla szánta az érsek ur ez szeszeg, azért bizonyosan nem fogja elvonni e szent céltól.

— (Esztergomban) f. hó 15-dikén az új pécsi megyés püspök Kovács Zsigmond a herceg-primas által ünneplésesen felszenteltetett. A fölszentelést megelőzőleg Szabó József fölszentelt püspök tartott egyházi beszédet, s az egyházi ünneplést fényes díszben zárta be a primas asztalánál.

— (A pápai ref. fötanoda) ez évi Ertesítőjét vették; Tarczy Lajosnak van benne egy értekezése: A hó elméletéről, azután statisztikai adatok az iskola 1866-ik évi folyamáról. Ez adatok szerint volt e tanodának 14 rendes és 4 segédtanára a hit-, jog-, bölcsészeti és gym. osztályokban. Papnövendék volt 43, jogász 69, bölcsészethallgató 132, nevelés-tant hallgató 9, a gymnasium 6 osztályában összesen 360 tanuló, s így az ifjúság létszáma 613-ra rugott, mely összeg 3 szerb s 1 cseh kivételével mind magyar volt. Vallásra nézve 421 helv. hitv., 69 zsidó, 64 agost. hitv., 47 róm. kath., 3 g. nem egyesült volt. — Megemlíthetjük még, hogy a tanév folyamán mind a könyv-, mind a régiség-, mind a természetjáró, mind a numismatikai gyűjtemény jelentékeny szaporodást nyert.

— (Az eperjesi kollegium) fogymnasiumában, hittani intézetében és jogakademiájában a jövő tanévre való beiratsdok aug. 29-én kezdődnek; az iskolai év ünneplés megnyitása szept. 1-jén történik.

— (A váci siket-némák intézetében) megírult országos alapítványi helyek élvezetére az igazgatóság értesítése szerint a közoktatási miniszter kinevezte: Balreich Károly szászsebesi, Tishler János mezőzsi, Keesekeny Károly pesti, Potyondi János tabi, Kostyál Mária eleki, Gruber Apollonia löcsi és Paulik Konstantia zelencei születtésű siketnéma fi- és leány-gyermekeket.

— (A „Magyar Állam” írja.) Felső-Ausztriában a zárldk száma azon időből fogva, hogy Rudigier linzi püspökké lett, 28-al szaporodott. Tehát csak 16 év alatt 28 zárda keletkezett.

Mi újság?

— (Ő Felsőge születés-napját) a fővárosban díszesen megünneplék f. hó 18 án. Előtte való este a színházban díszelőadás volt, s születésnapon a templomok, hatóságok és helyőrség mind ünnepltek. A katonaság — a honvédséggel együtt — a vérmezőn díszgyakorlatokat tartott. A budai várban Szabó Imre püspök tartott nagy-misé, mely után gróf Festicus miniszter fogadta el ő Felsőge számára a szerencse-kivánatokat. Ugyancsak gróf Festicusnál ebéd is volt, melyet József főherceg is megtisztelt jelenlétével.

— (Az első honvédszázad felszentelése) mult kedden délelőtt történt a belvárosi plébánia-templomban. A szertartást Schwendner Mihály apát és plébános (ki maga is a régi honvédelv egy érdemes tagja) végezte, a honvéd törzs- és főtisztek, ugy szintén a lovas és gyalog honvédsapok jelenlétében, kik mind teljes díszben jelentek meg, mi igen fényes látványt nyújtott. A felszentelési szertartás után a zászló az összes honvédség kísérete mellett a kerületi parancsnok lakására vitetett; a zászló fehér selyemből készült nemzeti színű szegélyvel; egyik oldalán a nemzeti cimzer, a másikon ő Felsőge nevének kezdő betűi láthatók, a zászlónél végéről pedig hosszú nemzeti színű selyem szalag csüng alá.

— (Miniszterek jelenléte Pesten) ily nyári időben a ritkaságok ritkasága közé tartozván, mint fontos üdönsgót kell följegyeznünk, hogy Gorove ő excellentiája szerdán fővárosunkba visszaérkezett, s azonnal át is vette az ügyek intézését Festicus minisztertől, a kit összes miniszterai elutazása folytán Bécsből ide ezíttáltak volt. Gr. Festicus másnap mindjárt utnak is indul Bécs felé.

— (Pápai) a szombathelyi püspökké kinevezett Szabó Imre helyébe előbb Falk Miksa léptették feljeltnök, demint onnan utjabban a P. N.-nak írják, a választó-kerület inkább saját szülőitől kívánván egy érdemes férfút választani, a Deák-párt Sebestyén Károly Enyingen lakó, de pápai születési ügyvéd urat akarja fölléptetni, mig ellenben a baloldal, mint értesültünk, az eddig több helyt siker nélkül szerezését próbált Horn Edét tüzte ki jelöltül.

— (Temesmegye híd-gyküti körületében) az e hó 15-én történt választásnál a bíróvá kinevezett Fülöp Lipót helyébe Tormássy Mihály jobboldalit választák meg egyhangulag országgyűlési képviselőnek.

— (Vajda János irtdársunkat) az a baleset érte, hogy a mint egy omnibuszon jött a kőncshidon át, az ostarával csapkodó kocsis vigyázatlanságból ugy megsérté balszemét, hogy most a leg gondosabb ápolásra van szükségé. Balszemének világa veszélyben forog, az orvosok azonban reményt nyújtanak. Mig a legnagyobb részvétellel közöljük a sajnós esetet, másrészt föl kell szólnunk, hogy habár ez már nem első, sommi intézkedés sem történik, hogy az omnibuszokkal elirtsák e kegyetlen ostarózt, mely az utczánjárókat ugy, mint a bent-ülöket is fenyegeti. Az omnibus tulajdonosok a legrosszabb gobéket tartják, melyek csak ostaróza kinlődnak tova a kocsiaval. Az ily gobék befizetését kellene először megtiltani, továbbá az állatkínzást.

— (A glinai tüzárkiváltottaknak) ő Felsőge saját magán pénzárúval 4000 ftrt ajándékozott. — (Abrahám falu tüzárkiváltottai részére) segélyt kérnek az adakozó közönség részére. E hó 11-én 12-dike köztégett el a község. A kogyes adományok vagy egyenesen Abrahámfalvára (Szepesmegye u. p. Monyhárd) Grünwald Ferenc lelkész urhoz, vagy Nyiregyháza Horváth Eduárd r. kath. segédlelkészhez küldendők.

— (Ásatások Kalocsán.) A jelenlegi kalocsai székelyegyház 32 öl hosszú és 13 öl széles, mig az melyet Kr. u. 1000-ik évben építettek s 1602-ben az akkori háború folyamán leromboltak, 10 öl

hosszabb és 12 öllel szélesebb volt. Haynald érsek emélfogva Kalocsára hívatta Henszlimant, hogy a régi templom alapját ássa ki. Mivel a jelenlegi egyház a réginek helyén áll, egész biztosan lehetett 9-kén az ásatáshoz hozzá fogni. Alig tartott a munka egy óráig, máris rá akadtak a régi egyház keleti alapfalára. Az ásatás mindaddig tart, míg érdekes tárgyak feltalálásához lesz remény.

** (A budavári écsontkőnyot), melyet régi királyaink idejében börtönökben használtak, fenn tartják — de vizitálnak.

** (Pestvárosi közgyűlés) az Elisabethinaeum nevet viselő szegények háza kiépítését elhatározta, s arra 101,000 forintot ajánlott meg.

** (Sz. Mátra Laura) közelebről Rimaszombat vendégérezepelt. Jutalomjátéka alkalmával (Romeo és Julia) szép művi brillantós ékszerrel lepték meg ottani tisztelői.

** (Borzasztó gyilkosság) történt Koslardon (Erdélyben). Egy Békány nevű magyar paraszt, testvérének 10 éves leányát és 8 éves kis fiát, kik hozzá nagyon ragaszkodtak, s kiket eddig ő is szeretett, a Marosnak egy forgójába lökte. Őt magát elfogták s a gyermek holt testét is megölték, s midőn gonosz tettenéi okáról kérdezték a gyilkost, nevére mondá: „hát istálon ángyommal veszekedtem, s a miatti haragomban előbb Birit vettem be, ezután Jóska ezt látván, sikoltva szabadni kezdett, de én addig úzám, míg utolérém, megfogám, s őt is a Marosba vetém.“

— (Gasser híres bécsi szobrászt), a ki Széchenyi Istvánról is szép mellszobrot készített volt, pár év előtt történt halálakor Pesten temették el. Holttestét a mult szombaton az itteni temetőből Bécsbe szállították át. Azonban Gasser pesti időzésének két kitűnő emléke maradt a kerepesi temetőben: a Medetz és Pfaffler családok művészi becsü síremlékei.

— (Németország két élő legnagyobb színészt): Davison és Dessoiret a legnagyobb szerencsétlenségek érték. Davison megőrült, Dessoire pedig búskomorságra esett, sir, kacag és göröcsönsen tördeli kezét. Kigyógyulásukhoz nincs remény.

** (Haldózás) Szondi László reform. lelkes halálát a nagykövetség egyházi szomoruan jelenti. 82 évet élt. Béke poraira!

Nemzeti színház.

Péntek, aug. 13. „Othello“ Szomorujáték 5 felv. Irta Shakespeare; ford. Szász Károly.

Szombat, aug. 14. „Az afrikai nő.“ Opera 5 felv. Zenéjét szerz. Meyerbeer.

Vasárnap, aug. 15. „Mátyás király lesz.“ Színmű. 5 felv. Irta Szigligeti.

Hétfő, aug. 16. „Egy szegény ifjú története.“ Színmű 5 felv. Irta Feuillet; ford. Feleki és Hegedüs.

Kedd, aug. 17. „A fekete dominó.“ Vig opera 3 felv. Zenéjét szerz. Auber.

Szerda, aug. 18. „Apát keres.“ Vigjáték 2 felv. Irta Scribe. — És „A miniszter elcsúszójában.“ Dramolet 1 felv. Irta Hahn Rezső; ford. N. N.

Csütörtök, aug. 19. „Zampa.“ Opera 3 felv. Zenéjét szerz. Herold.

A nemzeti színházunk két esteje egy kis lendületet okozott a drámai előadásokat látogató közönségben. Ujházy Ede tehetséges ifjú vidéki színész lépett fel mint vendég 13-dikán Jágó szerepében, 18-dikán két kis színműben: az „Apát keres“ és „A miniszter elcsúszójában“ címűekben, amabban mint Plumecake, az erény útjára tért gonosztevő, emebben pedig mint Knabe Jeremiás, ki rendes tisztviselőre akarja magát előléptettetni 80 éves korában. Ez utolsó Davison német színésznek volt bravour-szerepe, s az egész darabban nincs is semmi más csak Knabe Jeremiás elbeszélése és játéka. Ujházy az ez sikerült legjobban, mert legkönyvebb is volt, bár a közönség másik két szerepében is tetszéssel hallgatta s elismerőleg tapsolta. Ujházy figyelmet is érdemel. Nagyon értelmes színész s ifjú kora daczára komolyan tanulmányoz, azonban alakjaiból mintha hiányzanék az élet lüktető elvessége. Legalább Jágó-ban és Plumecake-ben több jobban sikerült részlet mellett, egész egyéniségét annyira hátterbe engedte szorulni, hogy alig volt, bár a legkisebb momentum, a melyben színpad és közönség az övé lett volna. Alakja, hangja szép és színpadra alkalmas, beszéde értelmes, hangsúlyozása tiszta és szabatos, s ha mindezzel igazi élő alakokat fog adni, hatása a mi színi viszonyaink közt nem lesz közönséges. Othellót Kovács Gyula játszotta, most már harmadszor s határozottan jobban, mint

korábban. Ők Ujházyval a kolozsvári színháznál együtt adták e darabot s most újra találkoztak, lehet, hogy az is emelt mindkettő kedvén és sikerén. Kovács Gyula már régebben szerződötve van, Ujházyt is meg kellene tartani a mai kopár viszonyok közt. Hir szerint még egy intrikus szerepben fog fellépni, s abban leendő sikere dönti el szerződötését, mert az igazgatóság olyan ember után vizsgálódik, a ki szegény Tóth József helyére növekedjék.

Szerkesztői mondanivaló.

— Buda. Z. E. K. A novellát szívesen visszaszolgáltattuk. Leginkább a reggeli órákban lehet átvenni. Kérésre azt feleljük, hogy azért nem volt lapunkba való, mert a „V. U.“ nem lévén tisztán szépirodalmi lap, ilyes tartalmat jobban megválogatni kénytelen s képes is, mint a tisztán szépirodalmiak.

— Hatvan. Dr. Sch. H. Az ön által említett népszerű katedra mind oly terjedelmese egyenként, (egy-egy közép-nagyságú kötet mindenik tudományágé), hogy azoknak lapunkban közléséről szó sem lehet. Egyes kiválóan érdekes cikkeket közölhetünk, nem épen azok nyomán, hanem más forrásokból vagy önállóan feldolgozva.

— Dees. P. F. Az újabb küldeményt köszönettel vetjük s fel fogjuk használni. A többről magán levélben rövid időn.

— M.-Keresztes. S. I. Előbbi levélét az előzetéssel nem kaptuk. A lapot most rendeltük meg s a becses kéziratot is visszaszolgáltattuk mielőbb.

— „A piparól“ elfelejtésünk gyöngye, ismeretterjesztő cikknek sem vlik be; nem közölhetjük.

— Páris. L. P. Várjuk a folytatást is; addig a közlést meg nem kezdhetjük. Ha kezdenék két színművel, föl fogjuk használni s kívánatát is teljesíteni igyekszünk.

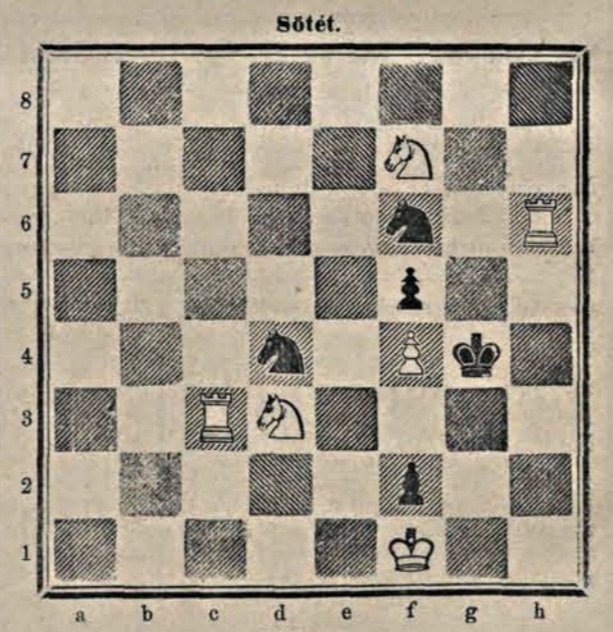
— Zsitva-Gyarmat. H. Gy. A tavalyi ténke fölévevitése nem árt. Adni fogjuk a P. U.-ban.

— Amsterdam. T.-r. A képeket nem használhatjuk.

— Sydney-New-Town. Dr. K. J. A szíves megemlékezés, arcképek megküldését köszönettel vetjük, s érdekes tudósításait jövőre is elvárjuk. Örülünk, hogy lapunkat a távolban, a föld túlsó oldalán is figyelemmel s rokonszennel kísérik honfitársaink. Mi czimzárunkat illeti, ahhoz régiségeért ragaszkodunk. A benne rejlő eszme az: hogy a népszerű nemzeti irodalom feladata: egyaránt olvasztani urtól és közpétől, a polgár- és nemesi házban egy, mint a földműves golyafészkes födele alatt.

SAKKJÁTÉK.

508-dik sz. f. — Loyd Samutól (New-Yorkban.)

Világos indul s a 8-dik lépésre mattot mond.

Az 503-ik számú feladvány megfejtése. (Czenthe Józseftől Miskolczon.)

Table with 4 columns: Világos, Sötét, Világos, Sötét. It lists chess moves for both sides, such as 1. Bf2-c2, 1. e5-e4, 1. e7-e6, 2. Bd8-d5, 2. Kc4-d5, 2. Kc7-b6, 2. e5-d4, 3. c3-c4 matt, 3. Bd8-c8 matt.

Helyesen fejtették meg: Veszprémben: Fülöp József. — Gelsen: Glesinger Zsigmond. — Duna-Vecsén: Deutsch József. — Csákváron: Kling Iván. — Sötét sakk-kör.

TARTALOM

Kenessey Albert (arckép). — Végredelet. — Egy gazdag ember életnézetei (folyt.). — Utí képek Braziliából (képpel). — Képek a hazai népeletről (képpel). — A miskolci Tapolca (képpel). — Önmagoktól hangzó hegyek és sziklák (vége). — Egyveleg. — Tarhaz: Bécsi levél a delegációról. — Irodalom és művészet. — Küzintézetek, egyletek. — Egyház és iskola. — Mi újság? — Nemzeti színház. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti-Naptár.

Felölös szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Magyar-utca 21. sz.)

HIRDETÉSEK.

Lefacheux-töltenyek Gevelot J. hirneves gyarából Párisban.

Table listing prices for Lefacheux-töltenyek. Columns include quantity (1, 10, 100), brand (marke, Biene, G. J. barna), and price in ft. and kr. (e.g., 16 ft. 30 kr., 12 ft. 35 kr., 16 ft. 20 kr., 12 ft. 22 kr., 16 ft. 16 kr., 12 ft. 18 kr.).

Unschuld Ede, Pesten, vácz-utca a „levélhez.“

Van szerencsém ezuttal a t. cz. közönséget jólrendezett fegyverraktáram s vadászpuska gyáramra tisztelettel figyelmeztetni, hol mindennemű Lefacheux, Lancaster stb. a legszilárdabban s jóállás mellett készítettnek el, s azon helyzetben vagyok, hogy e szaktani minden kívánalomnak a lehető legolcsóbb árak mellett gyorsan s pontosan megfelelhetek.

Vidéki megrendelések szokott pontosság-gal eszközöltetnek. 573 (8-8)

VALÓDI PAGLIANO-SYRUP, Pagliano Girolamo

flórenci professortól egyenesen ide szállítva, különböző mennyiségben kapható Török József gyógyszerész urnál Pesten, király-utca 7-ik szám. Egy üveg ára 1 frt. 50 kr. Egy tucatz ára 14 ft., fél tucatz 7 frt. Az ismétlődők igen kedvező engedményekben részesülnek. E szörp tisztítja a vért, eloszlatja a megromlott nedveket, megriktítja és megjavítja azokat, kezeltetésképen mindazok, kik e szörpöt havonként két napon át használják, jó egészségrek örövendnek. E szörp sok oly betegséget meggyógyít, melyeknél az orvosi szer csekély javulást eszközölt. — Ep most érkezett meg egy friss szállítmány, melynek valódiságáért kezességeltek. 578 (4-6)

Titkos betegségeket

még makacs és üdült bajokat is úgy kóródában, mint magán gyakorlat folytán több ezer betegnek legjobbnak bizonyult mód szerint, sokszor a nélkül, hogy a beteg hivatalosan vagy életmódjában gátlatnak, gyökeresen, biztosan és gyorsan gyógyít Med. dr. Helfer Vilmos Pest, király-utca 27. szám Medetz-házban, 1-ső emelet, délelőtt 7-9-ig, délután 1-4 óráig. Díjazott levelekre azonnal válaszoltatik, s kívánatra a gyógyszerék is megküldetnek. 579 (4-12)

Medaille de la société des sciences industrielles de Paris.

Semmi ősz haj többé! MELANOGENE. Diquemare-től Rouenből. Gyár: Rouenben, rue Saint-Nicolas, 39. A haj-és száclának pillanatokig gyors, bármely ányazatu a bőre nézve minden kártékony hatás nélkül festsékre. Ezen festőször legjobbjá valamennyi eddig használtak közt. Főraktár: Pesten Török József gyógysz. urnál, király-utca 7. szám. Ára 3 ft. 50 kr., postán 20 krral több. 545(12-12)

Helgoland tengerifürdő.

Junius 17-én veszi kezdetét egy idejűleg a fürdő-intézet megnyitásával a gőzhajózás, mely mint az Elbe, mint pedig a Weser folyóból kiindulva fentartja a rendes közlekedést a szárazföld és Helgoland közt, s bezáratik október 15-én.

Ezen összeköttetés két nagyszerű vas tengeri gőzhajó által eszközöltetik, melyek ezeltől 4 évvel egyedül személyszállításra építettek, s a tengeri utazók számára kényelmesen berendezve s nemcsak csinos szalonokkal, hanem egyszersmind különválasztott női s magánykajüték és kitűnő éttermekkel vannak ellátva.

A gőzhajózás igazgatóságai által a következők menetek állapítottak meg: A Bremerhafen-Geestemünde és Helgoland közt az északnemlet Lloyd társaság tulajdonához tartozó gőzös tartja fen a közlekedést.

Északi tenger kapitány Putscher J.

Menetek: Junius 29-től július 7-ig minden kedden és szombaton. Július 10-től szeptember 15-ig minden kedden, csütörtök és szombaton. Szeptember 18-tól október 4-ig ismét minden kedden és szombaton. Továbbá szombaton október 9-én. Helgolandból Bremerhafen-Geestemündébe vissza: minden reá következő napon, mégis vasárnap Helgolandba időzve. Indulás Helgolandba az első brómál személyvonat megérkezése után; a visszamenetek akép rendezetnek, hogy a megérkezés idejékorán a keresztülvonuló vasut-vonatokkal történjék. — Továbbá szolgáljon körtudomásul, hogy a kölni m. frankfurt-, dresda- és berlini vonalokon át, melyek via Breme-Geestemünde Helgolandba vezetnek, érintett állomásokon valamint Düsseldorf, Hamm, Kassel, Göttingen, Hildesheim, Hannover, Leipzig, Magdeburg, Ocherleben, Potsdam és Erfurt állomásán, Helgolandba és onnan vissza közvetlen személy- és mállhaszállítás eszközöltetik.

Guxhaven kapitány Lührs J. A.

Menetek: Junius 17-től július 15-ig minden hétfőn és csütörtökön. Július 17-től szept. 16-ig minden hétfőn, csütörtök és szombaton. Szeptember 20-tól 30-ig ismét minden hétfőn és csütörtökön. Továbbá csütörtökön október 7. és 14-kén. Indulás Hamburgból reggeli 8 órákor. Helgolandból vissza Hamburgba minden reá következő napon reggel, de soha reggel 7 óra előtt. E hajó, mely e menetben gyorsaságra nézve még egy gőzhajó által sem szárnyaltatván tul — e vonulat 6-7 óra alatt, — a voltaképeni tengeri utat pedig 2-3 óra alatt teszi meg. Minthogy Helgoland sziget jelentősége, mint gyógyerejű tengeri fürdő s mint enyhe éghajlati gyógyhely ugys eléggé ismeretes, még csak azt említjük fel, hogy telen-savó és ásvány-vizek szolgáltatnak, és a fürdőház mindennemű hideg s meleg fürdőkkel van berendezve. A társalgási ház gyönyörű salontival, bálók, hangversenyek, színház, tengeri séták evő- és itóterekkel, versenyversenyszármű, vadászat és halászat által, valamint a maganében kétségtelenül egyetlen sziklabarlang — kivilágosításával a fürdővendégeknek vonzó és változatos időtöltés nyújtatik. Végül körtudomásra juttatik, hogy a távirda-összeköttetés jelenben a kormány részéről ismét helyre fog állittani. Megrendeléseket lakásokra elvállal az alólti igazgatóság, valamint dr. Aschen fürdői orvos, orvosi tudakozásokra utasításokkal szolgálni késznek nyilatkozik. Helgoland, áprilban 1869. A tengeri fürdő-igazgatóság.

1869. szeptember 1-jén nyereményhuzása az 1864-diki osztrák sorsjegyeknek. 20-ad részvényjegyek, érvényes minden huzásra egész 1918-dik évig. Rothschild & Comp. Wien, Postgasse, Nr. 14.

Nemzetgazdaságunk és a vámpolitika törvényhozási földadatainkra társadalmi teendőinkre az anyagi érdekek terén 1000 ft. díjjal koszoruzott pályamunka. KAUTZ GYULA, egyetemi tanár, magy. tud. akadémiai rendes tag, és országgyűlési képviselő Nagy 8-rét. Az egész műnek ára 4 ft. 50 kr. PILULES DE HAUT. Ezen növényi hashajtó szer az, mely Franciaországban legáltalánosabban használtatik. Ellenfében más hashajtószerekkel, ez csak akkor működik jól, ha igen jó tapláló étkekkel és erősítő italokkal, u. m. bor, kávé, tea, jó húsleves stb. vétetik be, és az emészték meg. Hogy az embernek ezen pilulák által hastisztulása legyen, választatja azon órák és evési időt, mely étvágya vagy foglalkozásával leginkább megegyez. (Lásd a kiegészítő utasítást.) 576 (4-6) Egy doboz ára 1 ft. 50 kr. Főraktár Magyarországra nézve: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész urnál Pesten, király-utca 7. szám. **

HETI-NAPTÁR. Table with columns for months (Augusztus, Július, Elul Ros.) and days of the week, listing feast days and their corresponding dates. Includes a note: Hold változatal. Utolsó negyed 30-án 9 óra 14 perczkor délután.

A leghiresb s kiz. szabadalmazott
Oxford eszencia
 meggyógyit azon pillanatban minden
 makacs fogfájdalmat. Hathatósága a
 leggyorsabb s legsikeresebb.
Egy üvege ára 50 kr.
Raktárak: Bécs s az ország minden
 nagyobb gyógyszerárúháiban léteznek.
 Nagyban megrendeléseket elfogad
 Zulin 6. cs. kir. szabadalom tulajdonos
 Triestben.
 Főraktár Pest s a vidékre nézve:
Török József gyógyszerésznél király-
 utca 7-dik szám alatt. 580 (3-6)

Hatodik kiadás
 (magyar nyelven harmadik).
A nemi élet
títkai s veszélyei.
 Értekezések a nemzés és nemi be-
 tegségekről, az utóbbiak óv- és gyógy-
 módjaival. 597 (1-12)
 Függelékkel a bajkörtől ragályzástól
 és Dr. Rodet, lyoni orvos
ragályelleni legbiztosb óv-
szeréről.
 a férfi és női ivarszerek bonctani ábráival.
 Ára: 1 ujforint.
 Postán megküldve 10 krral több;
 utánvétellel 40 krral több.
 Megrendelhető szerzőtől következő
 cím alatt:
Dr. Eiber V. P.
 Pesten, József-utca 66-ik számú
 saját házában.

Teljes egészség.
 Számtalan bizonyítványok tanúsítják,
 hogy **Caivin** párisi gyógyszerész iktetes
 növénylabdacsal oly erővel bírnak, mely a
 közönséges gyógyszereket messze túlhaladja,
 s hogy azok minden más gyógyszernél na-
 gyobb köznyben állnak a közönség előtt.
 Kétségbe lehetne vonni ezen labdacsalok
 gyógyhatását, mely az alább nevezett be-
 tegségeket tanúsított, ha nem volna az meg-
 erősítő magasságu és részrehajlatlan férfiak
 levelei által.
 Ezen labdacsal által gyógyított beteg-
 ségek a következők: Szorulás, májbetegsé-
 gek, rheumatismus, vízkórúság, gyomorhajók,
 fejfájás, hányásra való hajlam, emésztetlen-
 ség, bélfájdalmak, melyek a téltől származnak,
 felfúvódások, étvágyhiány s
 mindazon szenvedések, melyek a tisztulást
 követik.
 Midőn a vért tisztítják, helyreállítják
 az organismust, s meggyógyítanak oly beteg-
 ségeket, melyek különben nehezen vagy épen
 nem gyógyíthatóknak tartattak, minők: a
 nehéz hallás, gyenge látás, idegbajok és ideg-
 izgatottság, máj- és agyfájdalmak, kösz-
 vény, valamint számos más bajok, melyek a
 szervgyengeségből származnak.
Egy doboz ára 1 ft.
 Főraktár Magyarország és mellék tarto-
 mányai részére **Pesten TÖRÖK JOZSEF**
 gyógyszerész úrnál, király-utca 7. szám.
J. P. CAUVIN,
 581 (4-6) gyógyszerész Párisban.

Liebig tanár
hús-kivonata Dél-Amerikából (Fray Bentos).
 Liebig-féle hús-kivonat-társaság Londonban.
 Nagy megalapítás háztartások számára.
 Erőteljes húslevesek azonnali előállítására.
 Készítése s megőrzése a levelek, mártalék s vékony étekeknek stb.
 Erősítő anyag gyengék s betegek számára.
 Aranyéremmel kitüntetett az 1867-iki párisi-, 1868-iki havre-i
 kiállításon.
 A hús-kivonat csak akkor valódi, hogyha a tégelyek mindegyike báró Liebig
 tanár és dr. Pettenkofer M. aláírásával ellátva vannak.
Részletes árak egész Magyarországra nézve tégely számra:
 1 angol font 1/2 angol font 1/4 angol font 1/8 angol font
 5 ft. 80 kr., 3 ft., 1 ft. 70 kr., 92 kr.
 Kapható: minden előkelő kereskedések s gyógyszerárúháiban. 556 (10-52)
 Nagyban raktár. a társaság levelező tagjánál **Thallmayer és társánál Pesten.**

Kiadó-tulajdonos **Heckenast Gusztáv.** — Nyomatott saját nyomdájában Pesten 1869 (egyetem-utca 4-ik szám alatt).

LEFAUCHEUX

VADÁSZFEGYVEREK

nagy választékban, a legjobb rendszer szerint, szilárd puskaműves munka

saját készítmény

finom sodrony és damaszok csövekkel s csinos vésetekkel 60. 70. 80. 90. 100 egész
 120 forintig, továbbá

Lefaucheux vadászfegyverek,

a leghíresebb francia gyárakból 42. 45. 50. 60 egész 115 forintig; mindennemű
 csappantus-fegyverek, mint

Egy szimpla vadász-fegyver vascsővel	7-10 ftig.
Egy dupla fegyver vascsővel és patentesavarral keményen forrasztott	15-18 "
Egy dupla fegyver drótesővel (Rubans) lüttichi	22-28 "
Egy dupla fegyver, zsinór vagy finom damaszok csővel	30-50 "

Revolvereket

Lefaucheux módszer 6 lövéssel, tökéletes önfelhúzással 10, 12,
 15, 18, 20, 25, 30, 40, 50, 60 forintig.

Pisztolyok párja szimpla 2 forint 50 krajczártól, dupla
 csővűek 4 forint 50 krajczártól fölfele.

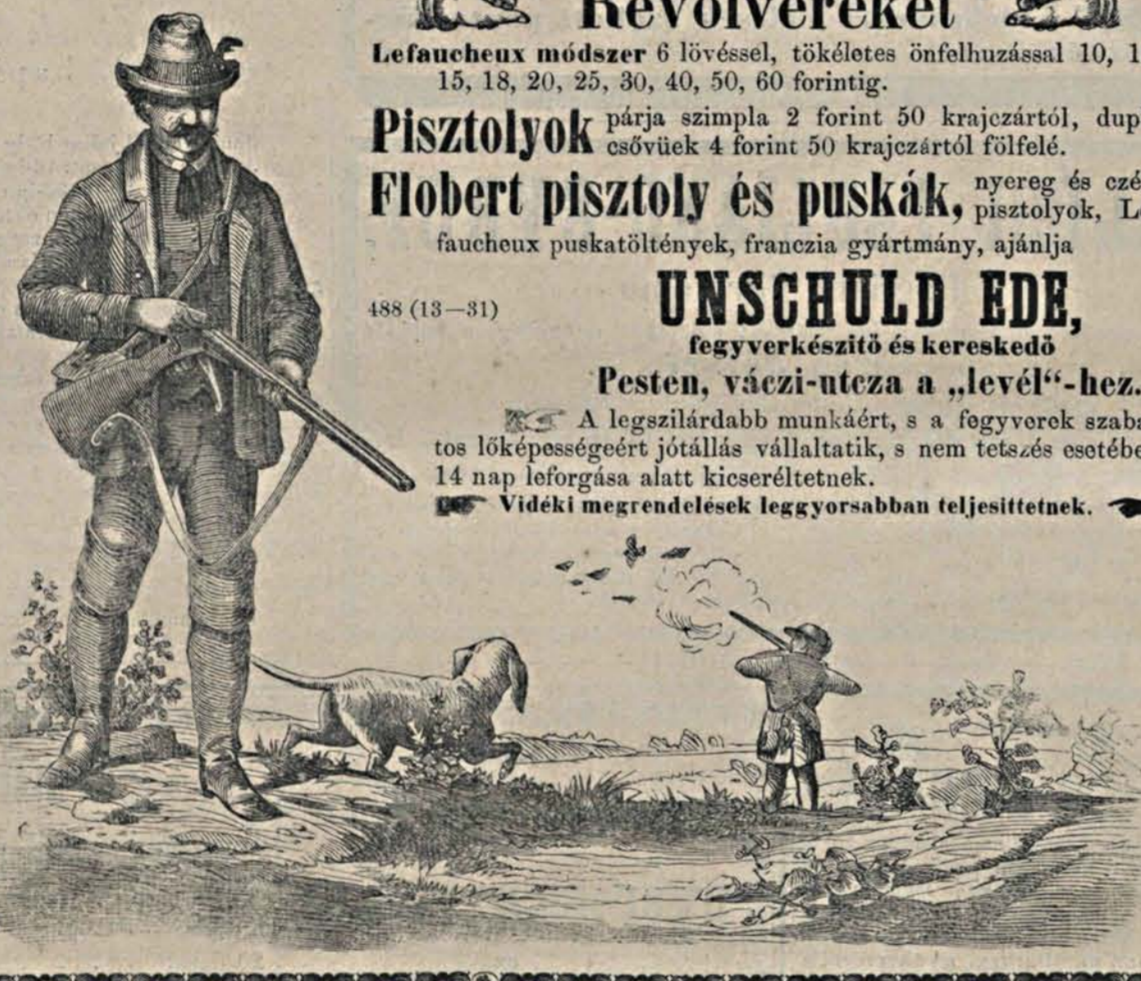
Flobert pisztoly és puska, nyereg és czel-
 pisztolyok, Le-
 faucheux puskatöltények, francia gyártmány, ajánlja

UNSCHULD EDE,
 fegyverkészítő és kereskedő

Pesten, váci-utca a „levél“-hez.

A legszilárdabb munkáért, s a fegyverek szaba-
 tos lökésségeért jótállás vállaltatik, s nem tetszés esetében
 14 nap leforgása alatt kicseréltetnek.

Vidéki megrendelések leggyorsabban teljesítetnek.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent
 tek és minden hiteles könyvárusnál kaphatók:

A Bach-korszak adomáiban.

Összegyűjté egy Bach-huszár.

(Nyolczadrét. VIII. 200 lap.) Füzve 80 krajczár.

Nincs többé szeplő, naptólelűtés, sárga arcfolt, redő.

A szépséget és ifúságot csak a világhíru

EAU, de LYS de LOHSE

szépitő lilimtej adhatja vissza.

Ezt a porosz királyi orvosi hatóság megvizsgálta, valamennyi kitünő orvos és az or-
 vos-egylet, számos nő és férfi egyedül ezt ismerte el hibátlan szépitő-szernek. — Ara egy
 nagy üvegen 2 ft. 50 kr., kisebb 1 ft. 30 kr., postán 10 krral több.

Főraktár Berlin, Jägerstrasse 46, Lohse udvari szállitmányos.

Pesten Török József

gyógyszertára, király-utca 7. szám; továbbá Debreczen: Borsos. Szatmár: Bö-
 szorményi. M. Berényi: Nárcisz. Eszék: Deszátly. N. Váradi: Molnár. Temesvár: Pe-
 cher. Kolozsvárt: Wolff. Pozsonyban: Dr. Schneberger. Kecskeméten: Katona Zsig-
 mond gyógyszerész uraknál. 577 (4-6)

Pest, augusztus 29-én 1869.

Előfizetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft.

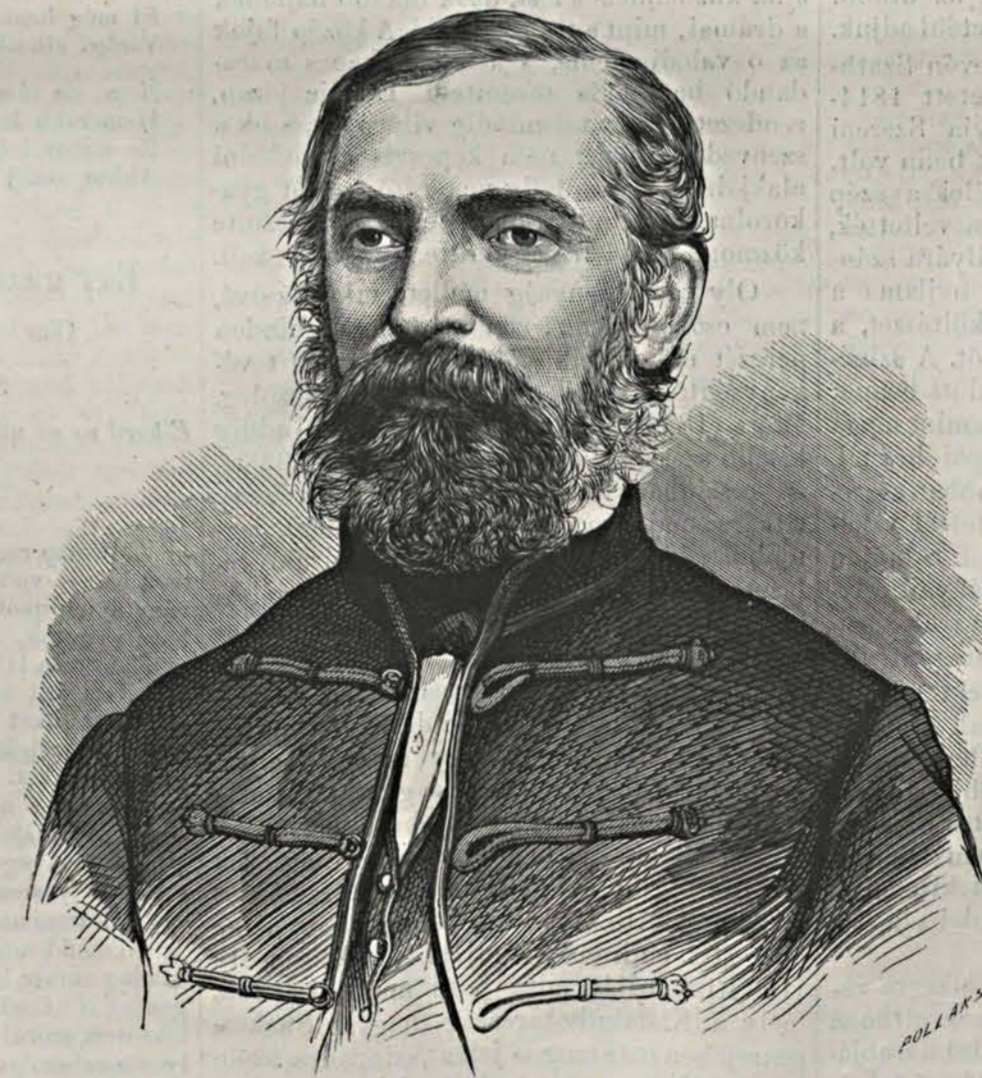
Csupan Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. — Fél évre 3 ft. — Csupan Politikai Ujdonságok: Egész évre 5 ft. — Fél évre 2 ft. 50 kr.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokat illetőleg: Egy négyszer használt polt sor vagy annak helye egyszeri iktatásnál 10 krba, háromszori vagy többszöri
 iktatásnál csak 7 krba számítottatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad Bécsben: Oppelk Alajos, Wollzeile Nro. 22. és Haasenstein és Vogler Wollzeile Nro. 9. — Bélyeg-díj külön
 minden iktatás után 30 krajczár.

Szigligeti.

Irodalmunk legtöbbször koszorúzott pá-
 lyafutójának s egyik legérdemesb bajnoká-
 nak, a „Szökött katona“ stb. stb. szerzőjének
 arczképét s életrajzát nem először közli
 most a „Vasárnapi Ujság“; ez igen is nagy s
 menthetetlen mulasztás lett volna részéről.
 De mióta Szigligeti arczképe lapunk 1857-
 diki évfolyamában először megjelent, ő azóta
 lankadatlan munkásságával annyi új koszo-
 rút fűzött halántékai körül (s valóban e 12
 év közül egy sem mult el, hogy legalább
 egy irodalmi kitüntetés ne
 érte volna), hogy az iroda-
 lom s költészet terén csak
 azóta is kifejtett tevékeny-
 sége s a nemzeti színház
 körül szerzett érdemei bő-
 vebb anyagot nyújtanak
 egy új életrajzra, mint sok
 másnak, s pedig szintén ér-
 demes munkásoknak egész
 hosszú életpályája. Valóban
 Szigligeti munkássága, ter-
 mékenysége, sikerei, nem
 lankadnak az évekkel, a
 gazdag források, melyekből
 merit, az apadás semmi je-
 lét nem mutatják, s költői
 ere, mint a szerencsésen
 talált bányász, minél to-
 vább követi irányát s minél
 jobban szakmányolja ki,
 annál gazdagabban látszik
 fizetni.

Tizenkét év előtt azt
 írta róla életrajza, hogy öt-
 ször nyert 100 aranyat, s
 kétszer másodikjutalmat, szim-
 müveit; és 57 darabot
 tudott elősorolni, melyek
 töle a színpadon megfordul-
 tak. Most pályanyertes da-
 rabjai számát húszra, s ösz-
 szes darabjait mintegy
 84-re tehetjük. Irodalmi
 s költői becs tekintetében
 legszebb diadalai is épen ez
 utóbbi 12 évre esnek; mert
 a „Fenn az ernyő“ és „Nőuralom“ vigjáté-
 kai, „Lelencz“ népszínműve, a „Trónkereső“
 tragédiája — mind e korszakból valók s
 erőtéljes bizonyosságai műzsája életerős fiatal-
 ságának.

SZIGLIGETI.

hatjuk, hogy a „Szökött katona“ megérde-
 melte e kitünő szerencsét, a hatásért, melyet
 korában és igen soká, tartósan és mélyen
 gyakorolt. S itt hatás alatt nem épen csak
 a szoros értelemben vett színpadi hatást

értjük. A Szökött katonával Szigligeti egy
 új irodalmi ágat alapított meg nálunk: az
 énekes, népdalos népszínművet. A francia
 vaudeville, mely hazájában oly kedves, mert
 a francia jellem s szellem oly hű kifejezője,
 nem szerencsésébb lelemény, mint nekünk a
 Szigligeti-féle népszínmű, tősgyökeres ma-
 gyar alakjaival a népből, a középrendből,
 s általában a magyar életből, cselekvénye
 aránylagos egyszerűségével, érzelmi valódi-
 ságával, irányja egészségességével s minde-
 nek fölött szép népdalai za-
 matos, varázsos bokréta-já-
 val. Ki nem emlékezik még
 vissza a Szökött katona, a
 Két pisztoly, a Zsidó, a
 Csikós stb. első estéire! a
 lelkesítésre, mely e dara-
 bokot fogadta, a tapsviha-
 rokra, melyek kísérték; Fi-
 redi, majd Hegedűsné da-
 laira, melyek minden szív-
 ven viszhangoztak, minden
 fülből csengettek s melyek
 futyöröszve vagy zongorá-
 rán, minden fonóban és
 minden szalonban lehetett
 hallani. Igen, mert Szigli-
 geti népszínműveinek ha-
 tása nem maradt a színház
 s az esti előadás óráinak
 szűk körében. Ővé volt a
 szerencsés gondolat, már-
 már feledett népdalainkat,
 a hozzájuk illő keretben, a
 színpadra vinni, népszerti-
 ekké s divatosakká tenni;
 s azóta a szalonokban, az
 estélyekben, a hangverse-
 nyeken, hova addig operai
 áriák és kavatinákon kívül
 más dalrésznek bejárása
 nem lehetett: édes-bús, dal-
 lamos és eredeti népdalaink
 nemcsak megtűrtettek, ha-
 nem csakhamar s állandó-
 lag az első szerepet ját-
 szották.

Nem kisebb volt a Szökött katona s tár-
 sainak közvetett hatása a színházi reper-
 toirra. Ez egészség, magyaros, zamatos
 darabok mellett a vizenyős és sületlen, kifá-
 csart izlésű és valótlan német bohózatok s